

**Qəşəm
İsabəyli**
"Şirvanəşr" in
direktoru

1

2015-ci ilin 31 dekabr axşamı Vaqif müəllimə yazdığım yeni il təbrikini yola salandan 10 dəqiqə ötür-ötməz cavab gəlmədiyini görəndə, istiləndim. Bu səbrin yiyəsi deyildi axı. Amma mən səbrliyəmmiş - bir saat keçdi, ikinci saat da... Bir gündən sonra isə bu "laqeyd"liyi min yerə yozdum və bir yerə çıxara bilmədim...

Məndən 1 ay 17 gün böyük olduğu üçün, bayram günlərində Vaqif müəllimə mesaj yazıb - təbrik yollayanda sözlümün ayaq tozları yerə yatmamış ondan ya zəng gələrdi, ya söz: "Mən də sənənin bayramını təbrik edirəm. Yenə də mənə qabaqladın, qardaş!".

Bu dəfə isə...
Günlər ötdükcə cavabsız təbrikimin həyəcanı yatır, özüm də rahatlıq tapırdım. Amma hərdən ürək qanıqla yazdığım sözləri qardaşımın hörmətsiz etməsi yadıma düşəndə, fikrə gedirdim. Axırda haqq qazandırmalı da olurdum ona - görünür ya Türkiyəyə gedib, ya İrana.

Bizim Kürdəmirin Xəlsə kəndində bir Fatma qarı vardı. Rəhmətlik həmişə evdən çıxıb geri qayıdanda deyərmiş:

**"Çıxmışam kəndə,
Xəbər var məndə."**

İndi baxıram ki, həyatımızı əqrəb caynaqlarıyla qamarlayıb sinəsinə sıxan "Facebook" elə bizim Fatma qarının daha böyük missiyasını yerinə yetirməkdən o yana bir iş sahibi deyilməmiş. Nəyimiz var, "Facebook"un süfrəsindədir.

Bir gün də yazıçı Aygün Bünyadzadənin mənim "Facebook" səhifəmə girdiyini görüb, nəzərimi ona yönəltdim. Və birdən Vaqif müəllimlə üz-üzə gələndə dıxsındım - kimse ona şəfa diləyirdi, kimse cansağlığı arzulayırdı, kimse...

Əlim gəlmədi özünə zəng etməyə. Götürüb kürəkəni Gündüz bəyi yığdım. Cavab gəlməyəndə ələcsiz özünə üz tutdum - 050 334 69 03. Üçüncü çağırışda zəng qırıldı və ayrı bir nömrədən Səbuhinin - Vaqif müəllimin oğlunun səsini eşitdim:

-Salam, Qəşəm müəllim, necəsiniz?
-Sağ ol, ay bala, Vaqif müəllim necədi?

-Yaxşıdı, əməliyyat olunub.
-Hardadı?
-İndi evdə müalicə alır.
-Məndən salam de, sabah gəlirəm.
Sabah - yanvarın 10-u idi.

2

Maşınla Qara Qarayev metrosunun qarşısından keçib sola buruldum. 100-150 metr gətməmiş, gördüm Səbuhi mənə əl eləyir...

Otağa girəndə həmişə ayaqüstə üz-üzə gəlib görüşdüyüm qardaşımı çarpayıda uzanıqlı gördüm. Baxdım, heç xəstəyə oxşamırdı - həтта üz-gözündə sağlamlıq bir ifadə vardı. Bir az da kök təsiri bağışladı mənə. Qardaşı Müzəffər müəllimlə qayını Vidadi müəllim də yanındaydı. Yadıma A.Ələsgər düşdü:

Naxçıvanlı şair dostum

**Yadın oğlu yağlı aşə mehməndi,
Dar günündə görərsən ki, usandı.
Düşməni günü düşməninlə düşməndi,
Yüz il keçsə qohum səndən yad olmaz.**

-Bərk narahat idim, sizi yaxşı gördüm, üreyim aram oldu, Vaqif müəllim,- əyilib əl uzatdım.

-Düzü, xəstəxananın adı heç xoşuma gəlmirdi. Amma son dərəcə müasir avadanlıqlarıyla, mükəmməl həkim personalıyla diqqətimi çəkdi.

-35 il əvvəl şair Rafiq Yusifoğlu ey-nən sizin kimi əməliyyat olunub. - Dedim.

Vaqif müəllim bir anlıq fikrə getdi və özünəməxsus təmkinlə, lap bir az da özünə təsəlli yeri tapmış kimi soruşdu:

-Rafiq Yusifoğlu?
-Düz 35 ildi.
Diqqətlə üzümə baxıb, dinmədi... Sanki xəstəxanada yazdığı bu misralar keçdi üreyindən:

**Əsl möcüzələr çoxdu həyatda,
Yataq da çox olur, əməliyyat da.**

**Təyyarə qəzası, maşın qəzası...
Qəzalar çox olur... hey aşır-daşır.**

**Çoxu çox yerindən əməliyyat olur,
Şairə əməliyyat başdan yaraşır.**

3

Vaqif Məmmədovun qorxaq olmadığına əmin idim. Baxmayaraq ki, onun əlinin qabarını heç barmaqlarının ucuyla da hiss eləyə bilməzsən! Amma bu gün sənə yumşaq gələn ovcunun içi erməni qəsbkarlarına qarşı döyüşlərdə od saçan silahların qaba, qırtıqlı və soyuq qundağının üstündə olmuşdu.

Öz səliqə-sahmanı ilə diqqəti cəlb edən şair qardaşımın müharibə dövründə, Şəhriyar demişkən "Heykəlli, saqqalı Tolstoy baba" qiyafəsində çəkilməmiş fotolarını da görmüşəm.

O, cəbhədə necə soyuqqanlı idisə, illərlə, onillərlə canına yığılıb, indi birdən ona güc gəlmək istəyən xəstəliyə qarşı da olduqca soyuqqanlıydı. Təbiət hərdən bizi azarla-bezarla sınağa çək-məsə, vallah, ömrün qədrini bilmərik! Bəlkə də biz ateistlərin "təbiət" donu geydirdiyimiz bu qüvvə elə Allahın özüdür ki, var. Sınaq da Onun sınağıdır.

-Xəstəlikdən və xəstəxanadan qorx-masam da, əməliyyatdan sonra gözü-mü reanimasiyada açanda... üşəndim. Elə bildim ölmüşəm, mənə də bura qo-yublar. -Vaqif müəllim sol əlində təs-beh, sağ əliylə sol əlimdən yapışmış halda aramla dost hesabətı verirdi. - Bu yandan da tərs kimi tibb bacısı gir-di içəri, əlində də əsl çənə bağlamaq üçün sarğı. Dedim:

-Tez deyil? (Yəni hələ ölməmişəm axı!).

Dedi:
-Vaxtıdı.

Lap yəqin elədim ki, çənəmi bağla-mağa gəlib. Day dinmədim. Fikirleş-dim ki, "bu da bir taledi..."

Demə, zalımın qızı boyn-boğazımın tərini qurutmaq üçün sarğını çənəmin altından keçirtməliymiş.

**Sarğı nədir axı, Günel,
Baş əyib xətrinə dəyməmə.**
Ölümə də baş əyməmə,
Zəhmətinizi bilirəm.

Vaqif Məmmədov

Böyük mədəniyyət sahibi olan Vaqif müəllim, öz vəzifəsini (guya) yerinə yetirən qızın üstünə çıxmımaq əvəzinə özünü onun ixtiyarına verməyi la-zım bilir.

Bax, qardaşımızın tibb bacısının bu hərəkətinə münasibətiylə necə böyük ürək sahibi olduğunu görə bilərsiniz - ölümə razılıq verir, qızın qəlbinə dəy-məyə yox.

Hansı birimiz bu dəyanətdə ola bi-lərdik, inanmıram. Ən azından üsyan eləyərdik!

4

Bir hərəkət də mənə təəccüblü gəl-di. Şair Vaqif Məmmədov iki daşın ara-

sında - xəstəxanada qələmini dinc qoymayıb. Bir sıra şeirlər yazıb. Bu şeirləri oxuyandan sonra özümü onun-la müqayisə elədim. Xasiyyətimdi, ca-nım ağrıtanda, öldür, bir kəlmə də dili-mə gəlməz. Necə deyim, azar-bezarı fikrimə-hissimə beləyib, başımı da qo-yaram üstünə. Saatlarla gözü-m açıl-maz yuxudan. Özü də bu yaşda, köh-nələr demişkən, hər "nazik əyiləndə" (yəni yanımdan yel ötəndə), lap elə qan təzyiqim sözü-mə baxmayanda ölüm gəlib durur gözü-mün qabağında. Mənim həyəcanlarımı da Vaqif müəlli-min aşağıdakı misralarında görə bilər-siniz:

Xəstəxanada yanıma gələn qohum-lara, həkim və tibb bacılarına

**Mən bir bulaq idim, axdım çəmənə,
Daha qurumuşam, axa bilmirəm.
Elə yazıq-yazıq baxmayın mənə,
Vallah, üzünü baxa bilmirəm!**

16.11.2015-ci ildə yazdığı bu nisgilli şeirdən bir həftə sonra həyat enerjili aşağıdakı misralara, orda ifadə olunan duyğulara nəzər salmaq pis olmaz:

**...Mən çox yaraşdırdım bunu özümə,
Dünyanı dərk etdim təzədən doldum.
Bu da qismət idi güldü üzümə,
Bu yaşda beynimdən əməliyyat oldum.**

**Demək, bundan sonra hələ yaşamaq,
Dərdləri bir az da təkləmək olar.
Hələ bir qədər də belə yaşamaq,
Beyini bir az da yükləmək olar.**

Gördüyü işin, elədiyi yaxşılığın, tut-duğu əlin minnətində olmayan Vaqif müəllim, nümunə gətirdiyimiz şeirin

son misralarında onu əməliyyata çəkib aparən beyninin boynuna hələ bir min-nət də qoyur:

**Hələ bir qədər də belə yaşamaq,
Beyini bir az da yükləmək olar.**

Mən şair qardaşımın xəstəxana şeirlərinin qısa əhval-ruhiyyəsini sizə çatdırmaq istədim. Amma deməliyəm ki, bu şeirlərin özü ayrıca bir tədqiqat obyektinə olmağa layıqdır. Çünki həmin şeirlərdə qəm-kədər, ümitsizlik, mə-yusluq və sonda həyata qayıtmış bir in-sanın sevinc, şadlıq, minnət, razılıq duyğuları var. Bu duyğuları məgər gün-dəlik həyatımızda yaşamırıqmı?! Sa-dəcə şair Vaqif Məmmədov bizdən qabağa düşüb, onları şeirə gətirib - ha-mımızın mali edib.

Çox sağ olsun!

SÖZARDI: Sözü-mü "can sağlığı"yla bitirsəm də, bu arzu tezliklə "rəhmət-lik" söünə sinonim olacaqmı, demə. Yola düşüb rayonumuza - xəstə yatan qohumum Xanbaba kişi-yə dəymək is-tədiyim bir vaxtda Vaqif müəllimin oğ-lu Səbuhidən zəng gəldiyini gördüm.

-Salam, Qəşəm müəllim!

-Salam, ay bala, Vaqif müəllim ne-cədi?

Dayandı, sonra da ahını eşitdim:

-Vaqif müəllim o kitabı görə bilmə-di... - səsi qırıldı - hönkürdü.

Məni də qəhər boğdu və gözlərim yaş içində oynamağa başladı. Bu ağ-rını Səbuhi balamızın ruhundan qo-partmaq üçün özümdə təpər tapdım:

-Ağlama, ay bala, ağlama! Taleyi belə imiş.- Bir qəddərdən sonra isə. - Dəfni haçandı? - Soruşdum.

-Bu gün saat 03-də.

-Hardan götürüləcək?

-Mehdiabaddan - bizim evdən.

Şair dostum Tariyel Ümidə zəng elədim.

Getdik Səbuhi gile. Yarım saatdan sonra cənazəni həyətdən çıxardanda tabutun altında olan Səbuhiyə göz-gö-zə gəldik. Elə bil atasının ən yaxın beş-altı dostundan birini də görəndə üreyi az da olsa təskinlik tapdı.

Naxçıvanda doğulub, Naxçıvanda yaşayıb-yaradan Vaqif müəllim Bakıda dünyasını dəyişdi. Onu doğma Şərura - Sədərəyə aparmadılar. Demə, Sədə-rək elə burdaymış. Özü də bir deyil, bir neçəymiş. Əlbəttə "Sədərək" Ticarət Mərkəzinə nəinki ölkəmizdə, hətta sərhədlərimizdən kənarda belə tanınırlar. Amma bilməzdim ki, "Sədərək" adlı gorgah evi də varmış, yəni "Sədərək qəbiris-tanlığı". Tariyel Ümidlə gedib biz də öz gözü-müzlə gördük - böyük bir elat yatırmış bu qəbiristanlıqda.

Vaqif müəllimi də doğmalarının ara-sında - özündən əvvəl Bakıda rəhmətə getmiş qardaşı Müşfiqlə anasının ya-nında torpağa tapşırırdı.

Nə yaşı vardı ki?!

Yetmişi görə bilərdi, səksəni görə bilkərdi, lap doxsanı da görə bilərdi.

Elə bil qalan ömrünü bizə - övladla-rına, ailə üzvlərinə, dostlarına əmanət eləyib uzaq səfərə getdi. Elə səfər ki, nə dalyca su atmaq olar, nə xeyir-dua vermək olar, nə də "yaxşı yol!" demək mümkündür. Bir bayatıda deyildiyi kimi:

**Elə getdi...
Qarıxdı selə getdi.
Tükənməz çörək alıb,
Qurtarmaz yola getdi!**